

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пом.
Конто почт. швед. 504-060.
143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ:
Місячно 5-00 зол.
Чвертьріччю 15-00 „
Півріччю 30-00 „
Річною 60-00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голандії, Бельгії 20 фр.
фр., Чехословаччині 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
7-50 зол.

Телеф. Редакції 219-61.
Друківні: 221-26.
В СПРАВІ ОГолоШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Чи Японія заключить військовий договір з Німеччиною?

ТОКІО, 18. 11. Домей. Японське міністерство закорд. справ заперечує вістку ТАСС-а, немов би Японія заключила з Німеччиною військову конвенцію. На ділі ті дві держави взагалі не вважали тепер іншого договору.

АНГЛІЯ ЗАЦІКАВЛЕНА.

ЛОНДОН, 18. 11. ПАТ. Як подає „Таймс“, мін. Іден заявив японському амбасадорові, що брит. уряд бажає інформації про німецько-японський договір. Брит. поінформовані кола бачуть, що той договір складається з двох частин. Перша, торговельна регулює виміну японської зброї, муніції та муніційних машин на німецькі вироби; друга — політична, не входить поза спільну протибольшевицьку декларацію.

ПРОТИКОМУНІСТИЧНЕ ВІСТРІЯ МОНГОЛЬСЬКОГО НАІЗДУ НА КИТАЙ.

ТОКІО, 18. 11. Домей. Представник квантунської армії заявив пресі, що метою офензиви

Внутрішньої Монголії на Китай є самооборона проти комунізму. Хоча конфлікт Внутр. Монголії на Суйюан є на думку японських кол внутрішньо-китайською справою, Японія нею заінтересована, бо йде тут про реакцію на інтензивну комуністичну агітацію в північному Китаю.

ПЕКІН, 18. 11. ПАТ. Марш. Чанкайшек приїхав до Тайюану, столиці пров. Шансі, щоб порадитися з владою тої провінції як боронитися перед монгольсько-манджурською офензивою на Суйюан.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ДОГОВІР ПРО РИБОЛОВСТВО.

ТОКІО, 18. 11. Домей. Нині рано цісарська прибічна рада прийняла новий договір зі ССРСР про риболовство. Він обов'язуватиме від 1. січня 1937. р. сім літ.

Німеччина шукає зближення до Бельгії.

Інтерв'ю мін. Гебельса.

БРЮССЕЛЬ, 18. 11. ПАТ. Тутешній католицький щоденник „Ле Венгіем Сієкль“ („20. століття“) подає цікаве інтерв'ю з мін. Гебельсом, який визнає Бельгію приступити до протибольшевицького фронту. Для населення Ойден-Мальмеді (німецьких повітів, прилучених

на основі версайського мира до Бельгії) бажано Німеччина дістати від Бельгії лише заповуку свободного господарського розвитку. Супроти бельгійського Конґа німці не мають ні яких імперіалістичних планів.

Швайцарія не протестуватиме

проти Німеччини у справі річної плавби.

БЕРН, 18. 11. ПАТ. Федеральна рада ствердила, що Швайцарія не має правних основ до протесту проти зірвання версайських постанов щодо річної плавби ані до участі в збірному

протесті. Швайцарія проситиме лише Німеччину дати їй всякі можливі полекші у свободній плавбі на Райні, бо в тому вона дуже зацікавлена.

Індійські музулмани виступають проти Англії в обороні палестинських арабів.

ДЕЛЬГІ, 18. 11. ПАТ. У Нов. Дельгі відбувся при співучасті 250-ох делегатів конгрес індійських музулман у справах Палестини. Конгрес ухвалив резолюції проти жидівського національного осідку в Палестині та проти британської над тою країною. Ті резолюції висла-

но до Ліги Націй та до індійського делегата при Лізі.

ДЕЛЬГІ, 18. 11. ПАТ. Індуські музулмани рішили збойкотувати святочну коронацію Едварда VIII. на цісаря Індії. Буде це протест проти британської політики в Палестині.

Буря в музулманському світі.

В МАРОКУ.

РАБАТ, 18. 11. ПАТ. Біля мечету Джемад Кесір намагалися туземці зорганізувати демонстрацію, та поліція розігнала їх. У Фезі, в дільниці Медіна, відбулося протестаційне віче проти арештування кількох музулманських агітаторів у Казаблянці. Поліція розв'язала то віче.

РАБАТ, 18. 11. ПАТ. У вчорашніх заворушеннях у Фезі, Казаблянці та Рабаті арештовано чимало осіб; у Фезі ранено кількох поліцаїв. Тепер заворушення вже зліквідовані.

КАЗАБЛЯНКА, 18. 11. ПАТ. Туземці пробували вчора зорганізувати демонстрації у двох місцях, але поліція їх розігнала. Тепер у всьому місті панує спокій.

В СИРІ.

ПАРИЖ, 18. 11. ПАТ. Урядові джерела повідомляють, що підчас заворушень у Беїруті згинули

дві особи і дві ранено та що пресові вістки про розміри тих демонстрацій були перебільшені.

ТУРЕЧЧИНА ОПКУЄТЬСЯ НАСЕЛЕННЯМ СИРІ.

АНКАРА, 18. 11. ПАТ. На зборах людової партії міністр закорд. справ Арас підкреслив, що Туреччина дбає про те, щоб забезпечити турецькому населенню округів Антіохії й Александрії пошану прав у договорах, які тепер Франція заключає з ливанськими (сирійськими) державами.

ВОЖД ПАЛЕСТИНСЬКИХ ПОВСТАНЦІВ У КОРОЛЯ ІРАКУ.

ЄРУСАЛИМ, 18. 11. ПАТ. Як повідомляє арабська преса, король Іраку Газі прийняв на аудієнції вождя палестинських повстанців Фавзія ель Кавдзі.

Американські моряки відкинули арбітраж.

РУЗВЕЛЬТ ВИПІХАВ.

ВАШІНГТОН, 18. 11. ПАТ. Моряки відкинули арбітраж. Страйкова ситуація в американських пристанях не змінилася. Страйкарі заявляють, що не випустять з пристані корабля „Вашингтон“, який нині має відплисти до Англії.

ВАШІНГТОН, 18. 11. ПАТ. През. Рузвельт відкликав з Черлестону на кружляку „Індіанополіс“. Як відомо, він плыве до Буенос Айрес.

В ТЕМНІ ДОВГІ ОСІННІ НОЧІ є все найбільше крадіжечей і вломів! Крайня отже пора забезпечити від крадіжечей — влому своє майно в Товаристві Взаємних Обезп.

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

ЗА АКТИВІЗАЦІЮ

у протикольонізаційній анції.

Львів, 18. листопада.

Найактуальніша проблема дня, що рішає про долю українського села й одночасно про майбутню життєздатність цієї вітки українського народу, що живе на терені трьох галицьких воєвідств і Волині — це безсумнівно справа колонізації і парцеляції, яка не сходить зі шпальти української преси. Одночасно й польська преса присвячує чимало уваги цій проблемі. Найважливіше питання, що хвилює польську пресу, це те, чи насправа земельного устрою при допомозі парцеляції є державною konieczністю і чи з точки оборонності краю вона доцільна. Польська преса висуває при цьому різні аргументи, нпр. чи не зменшаться податкові впливи після розділення земельної власності, чи продукція великої земельної власності є більше або менше вартісна для оборонності держави, ніж витвори малих різних господарств і т. д. І тільки ті польські пресові органи, що цікавляться спеціально українськими справами, висувають найважливіше і справді суттєве питання: чи осадництво не викличе небажаного ферменту і навіть небезпечного для оборонності держави?

Величезна більшість польської преси придержується засади, що краще не торкати неприємних справ. Адже питання, чи осадництво не викличе ферменту, справді незвичайно прозоре у своїм змісті. Та цієї прозорості польська преса не бачить, але тільки тому, бо не хоче її бачити.

Всі такі відомі дані, що хвилюють і жахають провідні українські кола: відношення сільського населення до міського утрое гірше, ніж у Данії; аграрний стан на наших землях у Польщі єдиний в Європі; ніде нема такого, щоб 60,5 проц. усіх господарств мали площину нижчу двох гектарів і щоб 90 проц. хліборобського населення, що живе на карловатих господарствах, мало для себе ледви 13 проц. цієї площини. І т. д. і т. д.

Ці всі розумові і чуттєві аргументи не викликають майже ніякого враження по протилежній стороні. Гей горох об стіну!... Навпаки — наче у відповідь на українські алярми мін. Понятовський заявив на знаній пресовій конференції у Варшаві 23. м. м., що парцеляція буде рішуче переведена і що на терен двох галицьких воєвідств: львівського і тернопільського спровадять колоністів зі заходу. А перед кількома днями на зїзді „зажєв'яків" у Станіславові, значить: на зїзді людей, що жили, чи ще живуть на терені Сх. Галичини й найкраще повинні би знати жахливі умовини животіння українського зголоднілого села, почули ми резолюції, що зводяться до одного: Ні п'яди землі в українські руки! А хто з поляків кермував добросердям для недолі українського сільського населення і продав би українцеві кусиник землі, того зїзд заздалегідь нап'ятував іменням зрадника. Ці резолюції набірають ще й посмаку гіркої іронії, коли зважимо, що згаданий зїзд відбувся під патронатом урядових чиновників і станіславського воєводи.

На іронію виглядають ці резолюції ще й тому, що й без них українцеві не віддають ні п'яди землі. А якщо дехто й купить на віддаючі

Найпевніше і найкорисніше пригнітти свої ошадности в Міській Комунальній Касі Ошадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні будинки)

та в II Відділах при вул. Городецькій 60 і Жовківській 75.
в золотих або **золотих в золоті.**

В цей спосіб здобудеш відповідні відсотки охоронишся перед згубою або крадіжкою і в кожній хвилині можеш диспонувати своїм майном.

Завдяки квотам, здобутим із ошадностей вкладів, приналежати Каса 25,560.000 золотих гіпотечних кредитів, на які вибудовано 685 домі та вірмонтвано 241 домі.

Понад 3,000.000 зол. річно виплачує Каса відсотків своїм вкладникам.

6,300.000 зол. — це резервний фонд Каси.

За вклади і їх відсотки ручить Громада м. Львова цілим своїм майном.

1070 1—?

якийсь пугар, звичайно оподалік залізничного шляху і важливіших доріг, то мусить за нього заплатити солоні готові гроші.

Дивна річ, що ніхто з противної сторони не усвідомлює собі, що такий ненормальний стан, коли то польський селянин-осадник дістає всі можливі полєкші, кредити й мораторії, а український стрічає самі перепони та не може добитись дозволу на купно клаттика землі — що такий стан підтримує зовсім розуміння законности та справедливости серед широких українських селянських мас і штовхає їх силоміць в обійми крайнього радикалізму.

Це все аксіоми, які та прозорі для українського громадянства, однак вони є тільки й наскрізь оборонними аргументами, яких противна сторона не хоче чути ні бачити. Тому мусимо перейти з теоретично-аргументаційної боротьби на боротьбу в терені, на активізування найширших мас до оборони наших прав до землі. До цієї оборони треба змобілізувати всі верстви і стани нації, треба освідомити селянські маси про загрозу осадництва і витворити в них оборонний солідаризм.

Дехто із слабодухів, безсило опускаючи руки, вважає усі наші заходи безуспішними, бо, мовляв, колонізація вже вирішена і її вже переводять. З такими небезпечними проявами кволости й реанімації мусимо рішуче боронитись, бо коли як коли, але саме тепер українським селянським масам треба доказати, що

український національний табір турбується не долею цієї маси і вживає всіх заходів, щоб її не допустити зменшити. Годі забувати, що коли ми знеохочено опустили руки, то негайно надуться „оборонці“ покритого селянства і використують витворену ситуацію на свою користь.

При цій нагоді звертаємо увагу на проект, що його видивив о. Книгиницький на районній вічу у Підгайцях, себто на потребу організувати „Земельний фонд“, щоб увесь наш нарід складав гроші на купно землі. Гасло: „Шадім на купно землі!“ напевно знайде зрозуміння серед широкого загалу. Мусимо посилити акцію дрібної ошадности, щоб зібрати власні капітали, скріпити нашу кредитову кооперацію (всі ошадности складають тільки в українських банках!) і поглибити організацію низових клітин, у першу чергу „Сільського Господаря“. Треба би також відкликатись до наших земляків в Америці — не за милостинею і за датками, а за тим, щоб вони уміщували свої капітали у краю, у рідній землі — у своєму власному і національному інтересі.

Моральні сили української нації безмірні й незбагнуті. Із них немов із криниці з цілющою водою повинні ми черпати плани, проекти й засоби до переведення успішної боротьби за право до рідної землі. Хвилина важка й важка, маси ждуть на ініціативу і напевно відгукнуться. Отже до праці!

Українська Педагогічна Вистава.

Під увагу українського громадянства.

Гол. Управа Т-ва „Рідна Школа“ не забуває серед тяжкої боротьби за матеріальні основи свого існування на свої інші, ширші завдання. Цього доказом минулорічний Педагогічний З'їзд, який під фаховим проводом тодішнього голови проф. Івана Галушинського обговорив найважливіші питання нашого шкільного життя та вирішив дороговкази для нього на майбутнє.

Необхідним доповненням цього конгресу, немовби його другою частиною, має бути Педагогічна Вистава, яка повинна дати образ нашої школи й умовни її праці та життя за час 350

літ, числячи від заснування нашої першої школи на нових основах при Ставропігійському Братстві в 1586 р. Думка це нова, її піднесено ще до війни, а по війні пробували її реалізувати проф. Михайло Галушинський і Володимир Радзкевич, тож теперішня Гол. Управа „Р. Ш.“ рішила приступити до остаточного здійснення ідеї Педагог. Вистави.

В тій цілі покликала окрему комісію, зложену з дра М. Терлецького, дра Е. Ю. Пеленського і підписаного, яка зложила програму вистави на основі реферату дра Пеленського та запроси

ла представників наших культурних і громадських установ на нараду, яка апробувала свою думку вистави й її спосіб її переведення в життя. Вибрала до цього Ділового Комітету у членів: Д. Кореня, голову, о. Крип. Ю. Демчука, заступників, п. С. Сидоровича, др. Е. Ю. Пеленського і др. П. Білашюк, члени. Крім цього члени рушники наших осередків установ та шкільних рятів Головного Комітету.

Після наміченої програми вистава обіймає давнишню, організацію шкільництва, життя і праці школи й молоді та учительство. На експозиції вистави зложаться видання в різних мовних формах історії шкільництва, підручники і вчителів для учнів, мапи із зазначенням місцевості з нашими виховними і шкільними заведеннями та ваканційними оселями й таборами, зображення статистика, плани виховних і шкільних будинків, образове зображення організації і праці та розвитку і статистики наших виховних установ, не менше державне шкільництво, збірники засобів до навчання, світанки з життя і праці шкіл та інших виховних заведень, друки, рисунки і зображення образ шкільних бібліотек, виробу учнів, їх зображення і організації і виступні світанки, виробу учнів та їх організації.

То був би нарис наміченого плану обіймає виставу. Його більш або менш основні виховні і в руках усього нашого громадянства, зокрема чинників, що стоять близько школи. Без матеріальної і матеріальної допомоги нашого загального успіху, тож він звертається до всіх наших установ, але теж і до поодиноких громадян, які могли б чимнебудь причинитись до праці Комітету, щоб зволити також з власного почину зі своєю допомогою зголоситись на адресу: „Рідна Школа“ (для Комітету Пед. Вистави) у Львові, вул. Симонюка 46). Комітет прийме з подякою всім поміч у переведенні його завдання та від себе покласть радо всілякі форми.

При цьому звертаємо увагу, що про спільне збирання музейних предметів можна дізнатись зі статті дра Е. Ю. Пеленського у „Шляху нації“ за 1935 р. п. з. „Шкільний музей“ (видавна теж окремою відбиткою), а про саму виставу з брошури виданої Гол. Управою „Р. Ш.“ у Львові п. з. „Українська Педагогічна Вистава у Львові 1937 р. Програма й історія“ яка є відбиткою з журналу „Рідна Школа“ за 1936.

У Львові, 12. листопада 1936.

Д. Кореня

ЖИДІВСЬКА ЕМІГРАЦІЯ ДО ПАЛЕСТИНИ ЗМЕНШИЛАСЯ.

ЕРУСАЛИМ, 18. 11. ПАТ. У перших трьох кварталах минулого року приїхало до Палестини 48.724 жидівських імігрантів, у тому самому числі цього року — лише 27.956, себто на 42% менше.

П. Г. ВУДГАВЗ.

ДОБРА МЕТОДА.

Роберт Фінч одягаючись уранці спитав свого льокаля:

— Джон? Чи ви були колинебудь закохані?

— Так, сер — відповів льокаль, зовсім не здивований. — Але з цього нічого не вийшло.

— Можу собі уявити причину. До любови треба методи. Я придумав собі систему. Можете послухати, хто зна, чи вам колись не придасться. Хто закоханий, мусить поступати на підставі якогось плану. Чи розумієте?

— Ні, пане.

— Коли находите відповідну особу жіночого пола, спершу треба її придивитись. Зрозуміле?

— Не зовсім, прошу пана.

— А цеж просто. Придивляється їй адалека, потім ближче, уважніше, аж вона зверне на вас увагу. На другий тиждень треба писати листи, щодня один. На третій треба посилати цвіти, — що-ранку одну китицю. На четвертий дорожчі дарунки, якісь брошки, брансолетки. На пятий можна вже знайому запросити на вечеру і танці. На шостий — освідчини, чи годиться вийти за вас заміж.

Джон гострив спокійно бритву на ремені і сказав:

— У нас, у Пітльберні, це було трохи трудно...

— Що це таке Пітльберні?

— Маленьке містечко, моє родинне. У Пітльберні є такий звичай, що коли виберете собі дівчину, то передовсім відпроваджуєте її до дому, на другий день купуєте їй якусь дрібничку, наприклад стяжку, а на третій їдете з нею на прохід і її цілуєте.

Льокаль Роберта Фінча, завсідни дуже коректний, сказав це теплішим тоном, як звичайно. Його пан покивав над ним спочутливо головою:

— Можна так примітивно підходити до справи у твій провінціальній дірі, але не в Лондоні.

Два дні пізніше Роберт Фінч дав наказ своєму льокалю віднести до театру „Новельті“ китицю троянд із білетом для артистки Росалінди Паркер.

— Джон, розумієте? Цвіти. Це вже третій тиждень. Чи ви бачили може ревію в тому театрі? Ні? То жалуйте. Артистка, яка там грає чудова дівчина. І талант має. Я вже від двох тижнів ходжу шовенір туди на виставу. Вона глянула на мене вже п'ять разів. І вам теж подобалася би...

— Я певний, сер, що ви маєте вибагливий смак. Ага! я був би забув вам сказати, що безпосередньо перед тим, як ви прийшли, телефонував пан Гальовей.

— Мій вуйко в Лондоні! — здивувався Роберт.

Цей оклик означав теж, що Роберт тішився вже заадагелід появою свого вуйка-мільонера, власника великої фабрики підв'язок „Елєста“ у Нью-Йорку, який певне приїжджав до Лондону провести весело час як багатий, здоровий, хоч

уже в літах парубок. Роберт усе боявся, що його вуйко за звичкою чудаків-мільонерів може проле одного дня вже жонатий з якоюсь філімовою артисткою і розчарує всіх своїх спадкоємців.

Вуйко привітався з ним так весело, що Роберт затремтів: „Ого! Закоханий!“ подумав наразі. Хвилину пізніше вуйко застав йому:

— Ти знаєш, мій хлопче, що мужики аж вдвоє старші від мене, женились...

— Чи ти маєш намір?

— А чому ж би ні? Я познайомився з гарною молодого дамою. Це артистка. Але чому бізнесмен не міг би оженитись з бідою дівчиною, яка чесно заробляє на хліб. Но, їм теж чудове: Росалінда.

— Росалінда?!

— Росалінда Паркер. Виступає в театрі „Новельті“. Чого ти витріщив так очі? Чи можеш ти знаєш...

— Но, тільки так... із привітання.

— Побачиш, коли познайомиться з нею, вже як з членом родини.

— А коли вуйко має намір?

— Оженитись? Гадаю, що до тижня і вже полагоду.

Роберт покликав до себе довіреного Дюна і казав йому віднести ще того самого дня три китиці червоних троянд, брансолетку і злату свинку для пані Росалінди Паркер. До однієї китиці вложив білет із записом на вечеру до Карльтону.

Росалінда мала прийти в годині 11-й. Він чкав на неї надаремно до три на 12-ту. Те, що вона не прийшла, міг він собі ще розяснити ас-

Як большевики висотують останні сили зі своїх громадян.

ЖИТТЯ СІРОГО ГРОМАДЯНИНА У БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ РАЮ

Краківський „Л. К. Ц.“ (ч. 322) з 19. ц. м. помістив оригінальну кореспонденцію від свого московського кореспондента М. Ліпського п. н. „Большевицька нуджа у світлі точних чисел“. Хоч ця кореспонденція просто пригноблює нас своїм змістом, проте подаємо її в цілості в перекладі, бо вона зясовує дійсне життя-буття у большевицькому „раю“ теж українського народу.

ОТУПНІННЯ І БАЙДУЖНІСТЬ.

„Сірий совітський громадянин — починає автор свою кореспонденцію — не захоплюється великими міжнародними проблемами. Сірий совітський громадянин зовсім байдуже ставиться до революції в Іспанії і „небезпечки фашизму“. Сірий совітський громадянин „голосуючи з захопленням“ і „масово, стихійно протестуючи“, виконує лише один із своїх „громадянських“ обов'язків, тим тяжчих і відповідальніших, що їх невиконання може потягнути для нього майже необчислені наслідки.

Сірий громадянин „найщасливішої і найбільше вільної під сонцем країни“ веде життя найбільше міщанське і найбільше позбавлене всяких духових і моральних зацікавлень. Його цікавлять лише дві справи: звідкіля здобути засоби до життя та яку покупну вартість мають тяжко зароблені ним гроші. Під цим оглядом совітський громадянин дуже далекий від цього ідеалу „щастливості“, який захвалює Москва. Бо совітський громадянин попросту далі примирає голодом і єдиною потіхою для нього є те, що в часі „воєнного комунізму“ було гірше і що, якщо вірити офіційній пресі (інших інформацій зрештою нема), в капіталістичних державах ще гірше. Але чи дійсно гірше?

ПРОРЕЧИСТА МОВА СУХИХ ЧИСЕЛ.

Ось сухі числа, найточніші і документально стверджені, які досадно ілюструють ціле пекло совітського буття. Зрештою багато з цих чисел повторює навіть совітська преса.

В містечках коло Москви: кілограм баранини — 8 зол.; кілограм волонини — 6 зол.; кілограм цукру — 5 зол.; солонини, круп і бульби нема.

В Києві: кілограм волонини — 5 зол., кілограм цукру — 4 зол., кілограм хліба — 30—1. — зол.; бульби, круп та ярини нема.

У Владивостоці: кілограм чорного хліба — 1 зол., кілограм білого хліба — 2 зол., муки і круп нема; кілограм масла — 17 зол., літра молока — 5 зол., кілограм мяса — 16 зол., курка — 40 зол., кілограм ковбаси 35—37 зол.

В Курську: кілограм хліба — 1 зол., кілограм солонини — 18 зол., кілограм мяса — 7 зол., яйце — 0.60 зол.

В Камішині: кілограм чорного хліба — 1 зол., кілограм білого хліба — 3 зол., кілограм

солонини — 15 зол., кілограм масла — 15 зол., кілограм ковбаси — 28 зол.

У Чарджую: кілограм хліба — 1 зол., кілограм солонини — 12 зол., кілограм баранини — 16 зол., кілограм масла — 30 зол.

В Кіргізії: кг. хліба — 1.50 зол., бульби нема, кг. масла — 20 зол., кг. солонини — 17.50 зол., кг. мяса — 7—12 зол., кг. цукру — 5—7 зол., пуделко сірників — 0.40 зол.

Лише взуття у Тифлісі — 220—280 зол., у Владивостоці — 120—150 зол., в Кіргізії — 250—400 зол., в Курську — 150—200 зол., в Києві — 120—180 зол.

Лихий бавовняний одяг — 180—250 зол., вовняний — 400—700 зол. Довгі чоботи — 300—700 зол. Осіннє пальто (ледви на 2 сезони) — 300—500 зол.

Але і при таких цінах нема товару. В деяких районах цілими місяцями нема круп, бульби та ярин.

Неправильно населення може купити мясо. Загалом нема дробу і риб, які совітський громадянин мусить заступати консервами, зрештою дуже лихого гатунку, які до того швидко псуються. Лише в Москві і в Ленінграді і полєкуди в Харкові та Києві міські крамниці добре засоблені, але вже кілька або кільканацять кілометрів від „столиць“ крамниці не мають з правдою товару.

Хронічно відчувають недостачу текстильних матеріалів, одягів і взуття, кальошів, начиння, господарського приладдя та медичних засобів. Селянські кооперативи закидають парфумами, патефонами, елегантною галантерією, але ніколи не мають хліборобського приладдя, господарських статків, полотна, голок і ниток.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ТОВАРИ — ЦЕ ОСТАННЯ ТАНДИТА.

Велитенський відсоток „радянських“ товарів, це „тандита“, що перейшла вже до пословиці. Вибракований товар висилають до сільських і маломістечкових крамниць і там з konieczности викуповують. Цей „брак“ торкається всіх галузей продукції, починаючи від фортепіанів і меблів, кінчаючи на дитячих забавках і... лікарствах.

Купуючи предмет щоденного вжитку радянський громадянин ніколи не знає, як довго і навіть... до чого мусить його вжити.

У відрізнєнні від привезених товарів старанніше (зрештою не завжди) виконаних товари на „внутрішній“ ринок є майже фантастичні у своїм недбалстві, недокладності і тандитності.

Але большевицький громадянин успів уже при звичаї до того, що куплений патефон уже на другий день нездатний до вжитку, що годинник вказує довільну годину, що мужеська сорочка після прання змінюється на дитячу, а в

ними перепонами, але що не подякувала йому за всі його дарунки, це справді його заболіло.

Коли входив до хати, почув якийсь гомін у своєму мешканні, а в ньому срібlistий жіночий сміх. Жінка в його хаті? Ввійшов енергійно до сальону. Джон підбіг йому назустріч уперше трохи збентежений, за весь час своєї служби.

— Я зовсім не сподівався, сер, що ви так скоро вернетесь!

— Я зовсім вам вірю — відповів гнівно.

— Джон! Найліпше буде, як ти скажеш усю правду — озвався якийсь голос за плечима Люка.

Джон випростувався і сказав:

— Чи пан дозволяє представити собі мою жінку?

— Вашу жінку?

— Так, бо ми завтра беремо шлюб.

Роберт дивився на нього здивований. Зпоза плечей Джона виринула якась жіноча постать і сказала:

— Дуже мені приємно. Маю вражіння, що я вже десь вас бачила. Ага! Ви прислали мені чудові червоні рожі! Дуже дякую.

І зовсім свобідно розкусила горішок, який узяла зі стола. Роберт не витримав, пізнавши Росалінду:

— Ви могли були бодай попередити мене, що не прийдете до Карльтону.

— До Карльтону?!

— Яж післав вам записки до театру.

— Мене не було цілий день в театрі. Я звільнилась з огляду на шлюб. Гадаю, що ви не чекали на мене довго — усміхнулась.

— Но, ні, — відповів він, здушивши в собі злість.

— Сер — сказав Джон — я мушу вам пояснити.

— Я вас слухаю — мало не скреготав зубами Роберт.

— Я і моя жінка... наречена, ми знаємось віддавна. Ми походимо з того самого містечка...

— З Піт... Піт...

— Так з Пітльберн. Заки я ввійшов до Лондону ми були заручені. Через якесь мале непорозуміння ми посварились, з моєї вини...

— Ні, ні Джон... Це я була винна!

— Ні, не ти Росаліндо!

— Но, далі, далі кажіть — тратив терпець Роберт.

— Коли я відійс, пане, ваші китиці, тоді ми відновили знайомість і зараз помирились.

Росалінда розкушуючи своїми гострими зубами новий горішок, спитала:

— Але ви не гніваєтесь, правда?

— Я? Гніватись? — і Роберт рішив, що не покаже нічого по собі.

Нараз прийшла йому щаслива думка:

— Навпаки, я дуже тішусь, пані Росаліндо, що ви нарешті вибрали собі чоловіка. Коли прийдете до театру, то знайдете там шлюбний дарунок від мене — три китиці червоних троянд, брансолетку і золоту свинку на щастя. Бажаю вам усього найкращого пані Джон... і вам Джон... Мушу вам признати, що ваша метода в Пітльберн знаменитал!

— Так, сер. Від довгих... практикують у нас з великим успіхом!

Досі вийшли у Бібліотеці „Діла“

1. Улас Самчук: „Віднайдений рай“
Стор. 165. Ціна 2.00 зол.
2. Софія Яблонська: „З країн опію і ринку“
Стор. 194. Ціна 2.30 „
3. Барбе Д'Оренлі: „Чортці“
Стор. 205. Ціна 2.50 „
4. Бальзан: „Чародійна шкіра“
Стор. 180. Ціна 2.30 „
5. І. 6. Ольга Кобилянська: „Апостол черні“
Історія одного молодого характеру в боротьбі за самостійність.
Стор. 2 томи. Ціна 4.50 „
7. І. 8. Василь Масютин: „Два з одного“
Великий науковий експеримент і його страшні наслідки.
Стор. 2 томи. Ціна 4.50 „

Друкуються:

9. Ірина Вільде: „Біт воєни“
Життя, мрії і перемоги сімнадцятирічної.
Стор. 1 томи. Ціна 4.50 „
10. Кнут Гамсун: „Під осінніми зорями“
Стор. 1 томи. Ціна 4.50 „
11. Сомерсет-Морем: „Сновиди“
Стор. 1 томи. Ціна 4.50 „
12. Сальваторе Фаріна: „Брехливе кохання“
Стор. 1 томи. Ціна 4.50 „

Кожний том у колірній мистецькій обгортці
Павла Ковжуна.

Для наших передплатників
12 книжок за 18 золотих.

готовим одязі рукави з різних матеріалів і з різних вимірів, що в кооперативі є справді кальоші, але... з однієї ноги і лише одного виміру.

А якщо навіть хтось успів при звичаї до того, що куплений патефон уже на другий день нездатний до вжитку, що годинник вказує довільну годину, що мужеська сорочка після прання змінюється на дитячу, а в

КІЛЬКО ХТО ЗАРОБЛЯЄ В ССРС.

Ось як виглядають совітські заробітки. Кваліфікований робітник з „передреволюційним стажемом“ дістає місячно 300—400 зол.; кваліфікований робітник, який починає працю — 150—200 зол.; бюровий урядовець — 200—250 зол., „старий“ інженір спеціаліст — 400—600 зол., інженір, який починає працю — 250—300 зол.; учитель — 150—250 зол., професор високої школи — 400—500 зол., носій — 2.5—4.5 зол. денно; каміляр — 5.5—6.5 зол. денно. Фізичний робітник за кубічний метр викопаної землі — 0.70 зол., міліціанти — 120—150 зол. місячно.

Очевидно, що крім тих „заробітків“ високої достойности (головно в адміністрації, службі безпеки і промислі) дістають по кілька тисяч золотих місячно. Крім акторів, які примірають з голоду, деякі „зорі“ заробляють велитенські суми. „Правовіри“ письменники і публіцисти дістають гонорари по кількадесять тисяч золотих місячно. Ще донедавна т. зв. „стаканісти“ коштом інших товаришів праці осядали 500—700 при нормальних заробітках.

Але пересічний дохід робітничої або урядничої родини в ССРС не перевищує 350—450 зол. місячно, якщо працює дві особи, а родини „спеціаліста“ інженіра або лікаря 400—600 зол. місячно.

ПО СЕЛАХ КУДИ ГІРШЕ.

Платня за т. зв. „трудодень“ в колективі тасо не перевищує 50 сот., за що в кооперативі колективу можна купити і кг. муки. Нечисленні вже „самостійні господарі“, які не належать уже до кооперативу в 0.23 га. мусять платити річно як податок у натурі — 4 сотнари бульби, 81 кг. збілки, 42 кг. мяса і 26.75 зол. місячно як „культурний“ податок та 33 зол. як загальний податок.

Здивований читач має право запитатися: „Невже це можливе?“ Як живуть ці мільони людей при таких цінах і таких заробітках? А треба на це бути совітським громадянином. Щастя ве і радісне життя є дійсно неабиякою штукою — кінчить автор.

Ось серед яких жахливих умови доводиться жити мільонам нещасних наших братів під чоботом червоної Москви. Тому лише платні агенти-комуністи можуть захвалювати ще нашим темним масам большевицький „рай“ за Збручем. Їх юдину роботу слід демаскувати кожному свідомому українцеві, якщо не хочемо, щоб кому нім захопив у свої сіті наш наріз і що цей бік Збруча.

Сойм розгляне новелю до емеритального закону.

Директор департаменту міністерства скаргу Бенджіновський поінформував організації емеритів про новий проект, що нормує справу емеритур. Він заявив, що засадничі положення емеритальних справ мусить бути переложене, і що покищо уряд поладнає тільки найпильніші емеритальні справи. Новелю зложать у соймі і

вона зачислюватиме до емеритальної вислуги позні літа служби за займанщини. Але одночасно тому, що збільшаться видатки на емеритур, обнижать емеритальні виміри на 10 проц. Емерити, яким міністер подав ці свої завдання, запропонували від себе ще кілька розмов, щоб вняти цілу низку сумнівних справ.

Пересторога під адресою галицьких молочарів.

З подвигів п. Костя Михайлюка на ЗАКАТПАТТІ.

Під таким наголовком помістили ми в „Ділі“ з дня 25. X. ч. 241. пересторогу, на яку появилася теж у Вашому цінному часописі з дня 4. XI. ч. 249. спростування п. К. Михайлюка на основі § 19.

На спростування п. К. Михайлюка відповідало оце: Пан К. Михайлюк простував багацько і довго, а таки не спростував такого уступу з нашої перестороги: „Крім цього є покривджені українці, бувші емігранти, які йому гроші позичали, або які пописували векслі, що їх мусіли самі викупити, або які позичили йому молочарські машини і потім мусіли ті свої машини відкупити на ліхтарі“.

Цього уступу п. К. Михайлюк не простує, тимсамим признає йому правду. По нашій думці, вже це одно вистачає, щоб перед ним перестерегти галицьких молочарів. Щодо інших точок спростування, які або граються словами, або таки подають неправду — і не вдаємося в дискусію, по-перше тому, щоб не забирати в часописі місця доказами неправдомовності довгих спростувань, по-друге, що не маємо на це часу, а по-третє: ось чому: п. К. Михайлюкові дуже залякати на тому, щоб йому вірили, ми не віримо. Хто нам не вірить — хай сам змиряється!

Д-р Володимир Бірчак, інж. Іван Янішевський, Михайло Біличенко.

Перед морським наступом на Барсельону?

ЛИССАБОНА, 18. 11. ПАІ. Як кажуть, уряд у Бургос порадив чужим державам забрати кораблі з Барсельони, бо наці фльота плянує акцію проти пристані з метою: унеможливити вивантажування воєнних транспортів.

НАЦІОНАЛЬНА ФЛЬОТА ЗАТРИМАЛА ДВА ДАЛЬШІ СОВІТСЬКІ КОРАБЛІ.

МОСКВА, 18. 11. ПАТ. Шоденники подають телеграми зі совітського корабля „Вторая Пятилетка“, які повідомляють, що еспанські національні кораблі задержали той корабель на морі недалеко Ля Коруні. Затримали теж другий корабель „Петровський“; оба ці кораблі привезли до заливу Комарінос. Хоча трус не дав ніякого висліді, кораблям не дозволяють відплисти. Тасс подає, що корабель „Вторая Пятилетка“

вертається з Антверпю до Батуму з вантажем призначеним для Ірану. „Петровський“ теж вертається до Чорного моря з вантажем німецького вугілля до Порт Саїду. На думку агенції, еспанський уряд хоче тим способом викликати міжнародні непорозуміння.

„ТРЕБА ЗАГОРОДИТИ ДОРОГУ СОВІТСЬКИМ КОРАБЛЯМ“ — ПИШЕ ГАЛІСЬКА ПРЕСА.

РИМ, 18. 11. ПАТ. Франческо Кополь пише на сторінках „Газета дель Пополю“, що проєктвані міжнародні комісії, які мали би контролювати рух в еспанських пристанях, щоб перешкодити доставкам зброї до Еспанії, ще зовсім не вистарчають. Треба Еспанію відтяти від доставок совітської зброї, треба загородити дорогу совітським кораблям.

Червоні знову розстріляли тисячі в'язнів.

ЛИССАБОНА, 18. 11. ПАТ. Кореспондент часопису „Секуля“ повідомляє, що касарні Монтана і будинок „дзерцевої в'язниці“ в Мадриді згоріли. Червоні війська розстріляли тисячі в'язнів ще поки уступили з будинків.

Радіо Ліссабона повідомляє, що дня 17. в год. 23.45 мадридське радіо знечевя перервало аудіцію; правдоподібно дві стації знищено бомбами.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ПОСУВАЮТЬСЯ У ГЛИБИНУ МАДРИДУ.

МАДРИД, 18. 11. Авас. Кольони полк. Кастехона, Асензія й Дельградо, зайнявши університетську дільницю, фундацію Делемо, і Каза Веласкес, зближаються до центру оборони червоних, себто до королівської палати й в'язниці.

СЕВІЛЛЯ, ПАТ. Тутешня радіостанція повідомляє, що вчора зайняли національні відділи інститут Деларо, віллію Санта Крістіна й інститут Рубіо.

МАДРИД, 18. 11. Авас. Нац. війська поновили вчора наступи на університетську дільницю. Нац. літаки даліше сильно бомбардують місто; здається, що вже згинуло більше як 200 осіб, ранено більше як 500. Пожежі шаліють.

9.000 РАНЕНИХ, 20 ТОН БОМБ.

КАДІКС, 18. 11. ПАТ. Від початку наступу на Мадрид ранено 9.000 червоних. Від коли нац. війська заняли університетську дільницю, на позиції червоних упало 20 тон бомб.

ЧУЖИНЦІ В ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ.

ТЕНЕРІФА, 18. 11. ПАТ. У червоній армії бореться міжнародна кольона, зложена з 4.000 москалів і 3.000 бельгійців.

САЛЯМАНКА, 18. 11. ПАТ. Нац. війська розбили червону міжнародню кольону, що намагалася їх стримати; кількост чужинців полягло.

Еспанське Мароко дістане автономію.

ТАНЖЕР, 18. 11. ПАТ. Національний уряд зарядив серед туземців у еспанському Мароку військову бранку. Вишкіл нових відділів ведуть старшини чужинецької легії. Як надіються ген. Франко зможе таким чином зібрати 10.000 воєнів. Дотепер, із 30-тисячної залоги в Мароку, 25 тисяч воєв в Еспанії.

Не зважаючи на заяву ген. Франка, серед мароканських туземних кол шириться вістка, що нац. уряд дасть для еспанського Марока автономію, замінюючи його в окремий султанат. (Тепер

еспанське Мароко підлягає номінально мароканському султанатові, що є під французьким протекторатом і має лише в есп. Мароку свого представника.)

Пам'ятайте при кожній нагоді, що за долю інвалідів відповідає той, хто післав їх до боротьби — Українська Нація! Обов'язком цілої Нації:

Інвалідів відповідно забезпечити.

Коли хочеш...

Коли у гарячий день хочеш прохолодитися, тоді йдеш до ріки купатися або ховаєшся у лісню гушавину.

Коли хочеш зісти добрий обід, а не маєш його дома, тоді йдеш до вибагавого ресторану, розуміється, коли маєш на це гроші.

Коли хочеш провести приємно вечір і розсміятися

зід клопотів і журби дня, тоді йдеш до театру або кіна і знову тільки тоді, коли маєш на це гроші.

А що робиш, коли мрієш про усні бажання, які з приходів твоєї щоденної праці, не можеш здійснити?

Тоді купуєш льос Державної Лотерії.

В обороні рідної землі.

ПОВІТОВЕ ВІЧЕ У ЗЕМЕЛЬНИЙ СПРАВІ У ГОРОДУ РОДКУ. — ОРГАНІЗАЦІЙНА НАРАДА УНДО.

В понеділок 16. ц. м. відбулося в Городу Родку повітове віче, присвячене земельним справам і протикомуністичній акції. Не зважаючи на сніг, вивонили вщерть делегати навіть з найдалішніх сіл повіту. Віче почалося в год. 11-й у присутності представників влади. Відкриття його заступником Повітового Народного Комітету з м. Андрушшини. На голову віча запропонував м. Ра, на заступника о. Стецишина, на секретаря м. Когута. Реферат про теперішнє політичне положення, про завдання української політики, про земельні відносини на наших землях і на Великій Україні, про рішну реформу і про колонізаційні плани на наших землях виголосив голова УНДО пос. Василь Мудрий. По рефераті присутні ухвалили однодушно резолюції у земельній справі і протикомуністичні резолюції та рішши передати ці ухвали до місцевого староства, лівиского воєвідства, міністерства хліборобства і до гомів ради міністрів.

По ухваленні резолюцій відбулася дискусія. Присутні висунули теж цілу низку запитів, на які дїставали відповіді від референта. В дискусії забирали слово: інс. Йовик, ада. Карачевський, інж. Буцманюк, інж. Паламарчука, м-р Вобурин, селяни: Мурміль, Котиліяк, Кришко, Паньч, Нитило, Бурда та інші. Багато запитів відносилось до справ комасації і меліорації, на які дуже речево давав відповіді інс. Йовик.

Віче однодушно ухвалило по дискусії повну довіру Проводові УНДО та Українській Парламентарній Репрезентації і закінчилося відспіванням національного гимну.

По вічу відбулася організаційна нарада УНДО, на якій вибрано новий Повітовий Народний Комітет. Головою Комітету обрали присут. ада. м-ра Андрушшини, членами Комітету інж. Буцманюка, о. Доманського, д-ра Карачевського, Когута, сел. Котиліяка, сел. Мурміль, інж. Паламарчука, о. Стецишина і п. Цяпкову. Після рішчили програму праці та заповіджено на найближчому засіданні нововибраного Комітету його даліше уконститування і поділ праці.

Як віче, так і організаційна нарада мали дуже діловий і поважний хід та пройшли з повним успіхом.

ПРОТЕСТ ПРОТИ КОЛЬОНІЗАЦІЙНОЇ АКЦІЇ ДОБРОМИЛЬЩИНИ.

Дня 26. м. м. відбулося в Добромилі в сіл „Українського Народного Дому“ в год. 12. вільне протикольонізаційне віче. Сала була зрештовнена селянами і робітниками з докопичини сіл; численно була теж заступлена інтелігенція місцевого.

Віче отворив і проводив ним голова П. Н. К. д-р Антоневич. Пос. Г. Тершаковець зясував у двогодинній рефераті тяжке положення українського хлібороба, який на своїй землі не має відповідного самовистарчального рішного вистату праці, не має відповідного рішного зв'язу, ні дешевого кредиту. Задожжені дрібні рішного варстату перевищає його теперішню вартість, рішні продукти його праці обсягають Припинення навіть сезонної зарібкової еміграції та відсутність заробітків у краю лише збільшують нужду села. Уряд, який пильується фабричним робітником розділюючи державні і суспільні пмоги для безробітних по містах і центрах промислу, безробітними по селах зовсім не цікавиться. І ось на наших землях, де живе понад 80 відсотків хліборобського без- і малоземельного українського населення, майже самі вужирі, які мають заботою, щоб згинуть і за мав, щоб жити, на землях, до яких повне право має місцеве населення, уряд задумує знову вести колонізацію зайшлим елементом.

Ведення такої земельної політики на українських землях — це вода на млині комуністичних шляхів до найбільшої радикалізації нашого села. Проти такої земельної політики української нації закладає якнайрішучіший протест. Відкриті референтом протикольонізаційні резолюції зібрані на вічу прийняли через аклямацію. Зібрали резолюції рішено вислати компетентній владі.

Опісля порушено справу окупайного страйку на тартакі Лібнехта у Добромилі, який триває вже від двох неділь та справу організації українських тартачиних робітників, які покищо не мають своєї національної робітничої організації, хоч творять 70 проц. всіх робітників на тартакі, на всіх 360 осіб. У цій справі інтересував пос. Тершаковець 26. м. м. у старості та спільно з головою ПНК у власника тартак д.

Без огляду на те, як вийшли з Гоголя козакі — Гоголь ніколи не підсолоджував своїх творів, дешевою тенденцією, вважаючи, що правда належить до найвищих завдань мистця. А цього про Спенсера скалати німа на мумія.

Загаднова пожежа в московському нар. комісаріаті.

БЕРЛІН, 18. 11. ПАТ. Як повідомляє з Москви кореспондент часопису „Дер Ангріф“ у понеділок згоріла частина будинку радянського промислу у Москві. У зв'язку з тою пожежею арештували вже багато людей. Про причини пожежі, якої не могли погасити чисельні відділи пожежної сторожі, кружляють сенсаційні погослови. В

часі пожежі пропали важні проекти й плани. В політичних колах здогадуються, що вогонь спричинили нарочно, щоб затерти сліди великих зловживань адміністрації важкого промислу. Слідством у тій справі кермує особисто шеф ГПУ Єжов.

Італія відмовилась виступити проти Німеччини.

РИМ, 18. 11. ПАТ. Французький шарже д'афер Бьондоль одержав поручення звернутись до італійського уряду з пропозицією спільного протестаційного демаршу проти виповідження

Німеччиною річних клявзуль версальського договору. Італійський уряд відповів, що не може прилучитися до такого спільного демаршу.

Вечір народньої ноші.

Приготовляйте свої сід та округ!

Тво „Українська Захоронка“ й кооператива „Українське Народне Мистецтво“ приготували третій з черги „Вечір народньої ноші“ на день 4. грудня ц. р.

Виповіджені від двох років „Вечорі народньої ноші“ викликають все велике зацікавлення й захоплення в якнайширших кругах. Бо дійсно це виїмкова й одинока свого роду імпреза. На цей вечір зіїжджаються гості з далеких сторін і привозять з собою давні свої округи в якнайкращих і найбільше типових зразках. Різні одяги народні в цілому багатстві кольорів та різноманітності форм дають спільно образ українського народнього строю, виказують його культурні набагання, історичні традиції та мистецькі прикмети.

Особливо важним моментом у „Вечорах народньої ноші“ є участь сільських груп, які на дошках львівської сцени виступають із своїми народними обрядами. Хто з нас не пам'ятає минулої річної весілля з цілою його обрядовою символікою, так прегарно виведено селянами з Лисичаків?

В цьому році виступить група космацьких гуцулів в танках і трембітах та бойків з Поляниці з вечірницями. Почуємо теж бойківського дударя.

У показі народньої ноші, як минулих літ, так і тепер, буде багато рідких та оригінальних зразків із різних сторін.

Щоби заєднати цей показ народнього одягу, готовте свої сід та округ і якнайчисленніше візьміть участь у ньому.

І. Г.

НОВИНКИ.

— Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глупевського, Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-46. Найпевніша льоката гроша.

— Машини до писання і до шиття всяких систем і прибори до них, по найдешевших цінах, прецизійна направка машин всяких систем поручає Юліан Ломага — Львів, ул. Валова 11. Одинока українська фірма в тій ділянці. Наука писання на машинах. 92-115

— Ревізія дипломатичних куфрів. В останніх днях сталася на кордоні подія, що може спричинити поважні міждержавні комплікації. В одного з дипломатичних кур'єрів зробили ревізію і найшли на споді куфра між паперами порошок до намоочування білля Мімі та порошок до прання Мота.

— Єдиний український блаватний магазин „Мануфактура“ під упр. О. Стефановича, Львів, Ринок 37 (побіля Нар. Торговлі), поручає по найнижчих цінах полотна, білі і кольорові, бархани, фланелі, оксамити, сукна. 2943 8-20

— Академічні Вечори у Львові. В неділю 22. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди“ у Львові (Рутівського 22) виклад на тему: „Історія української книжки“ (зі світлинами). Прелегент: о. д-р А. Ішак.

— Заборонений часопис. Адміністраційна влада у Станіславові припинила українське видавництво „Вільна Трибуна“, подаючи за причину протидержавний характер часопису.

— Кари за неостемпльовані запальнички. На основі карного права, оголошеного в Деннику законів з 5. ц. м., власники нестемпльованих запальничок підлягають грошовій карі від 5 до 10-кратної монополюної оплати від тих запальничок. Хто продає камінці до запальничок в опакуванні без приписаних опасок, підлягає карі гривни від 20 до 2 тисяч зол.

— 11 тисяч кооператив. З обчислень головного статистичного уряду при співпраці кооперативної ради виходить, що з кінцем 1934 р. було в Польщі 11.101 союзних кооператив з

числом 2.565.718 членів. Найчисленнішу групу творять рільники, бо коло 70 проц. загальної чисельності. Опісля йдуть урядовці, робітники, купці і промисловці, ремісники й ін. Польських кооператив є 6.352, українських 3.092, німецьких 863, жидівських 789. Найбільше є кооператив кредитових, бо 5.153, опісля споживчих (сільських і міських) 3.842, молочарських 1.167, рільничо-торговельних 433, мешканевих 213, інших 381.

— Пожежі. У Гайбові скалатського повіту згоріла загорода Івана Мішанця разом зі збіжжям і пашею загальної вартості 1.990 зол. — В Росоховатці підгаєцького повіту хтось підпалив стодолу Йосифа Мартиноги. Крім стодол згорів хлів, в якому властитель замкнув шестеро свиней. Шкода доходить до півтора тисячі зол. — В Шехинях пов. Перемишль хтось підпалив загороду Пелагії Бачик. Шкоду обчислюють на 600 зол.

— Окрадають церкви. До церкви в Калуші дістався в білий день крізь ократовані двері злодій і розбивши кият, забрав срібну позолочену чашу, а в св. Дари, які в ній находилися, розсипав по підлозі. Менше вартісних річей злодій не рушив. — Автобус, що їхав з Львова до Самбора, наїхав на дорозі біля Бартатова на більшу скриньку, в якій находилося багато річей, аживаних у церкві, отже хрести, ліхтарі, свічки, образи, кадила і т. п. Поліція ствердить, з якої церкви вони походять.

— Велика крадіж. З мешкання купця Г. Райфера, власника каменіці у Львові при вул. Вольності, викрали злодії два футра та іншу гардеробу і біжутерію вартості 11 тисяч зол.

— Спроневірити 300 тисяч зол. Перед окружним судом у Луцьку розпочався процес проти колишнього гіпотечного писаря в Луцьку, Гнага Прусакевича, якому акт обвинувачення закидає великі грошові зловживання. Протягом шістьох літ він спроневірити 300 тисяч зол. на шкоду державного скарбу та приватних осіб.

— Краєва хроніка. Станіславський суд засудив стражника надвір'янського магістрату Михайла Николишина на 6 місяців в'язниці за спроневірення публичних грошей. — В Годовиці під Львовом арештовано см. залізничника Михайла Боднара, що виманчував від залізничників гроші, обіцяючи їм ліпші посади. У зв'язку з тим арештовано залізничного урядовця Вікт. Колодія. — В тартаку Ліхтмана пов. Добромилів зліквідовано страйк робітників. — У Ферескулі пов. Косів підчас стінання дерева згинув гуцул Василь Кишляк, привалений деревом. Подібний випадок стався в Ілемі пов. Долина, де стяте дерево вбило Миколу Ляхманця.

— Окупаційний страйк гуцулів. До будови мосту у Ворохті, що лучив би гостинець з інтернаціональної гімназії зі Станіславова заважала гміна 7 теслів гуцулів. Коли вони закінчили роботу, зголосились до віята Ворохти емер. майора Гурбеля по гроші за працю. Віят відмовив їм виплати, кажучи, що комісія мусить спершу перебрати міст. Тоді гуцули заявили, що не покинуть кімнати віята, поки не одержать належних їм грошей і розмістились на підлозі застеливши собі кози і солому. Інтервенція поліції не дала успіху. Віят звернувся до староства у Надвірній і воно доручило негайно виплатити гуцулам гроші а міст перебрати гімній комісії.

— Обікрали жінку італійського консула. В потязі, що їхав з Катовиць до Варшави викрали жінку італійського консула, пані Сільвію Доліч, караулове футро вартості 2.000 зол. Є це подвиг шайки злодіїв, що бушують в особових потягах західної Польщі.

— Чистка німецької мови. Літературний орган „Дер Дойче Шріфтстелер“ звертає увагу на заневищення німецької розмовної мови жидівськими словами, як нпр. Плейте. Автор домагається, щоб такі слова викинути з німецької

МАГАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ МОДИ
С. ОЛЯНЧУК І І. ПІХЛЬ
порукає по найнижчій ціні жіночі і мужські одяги (панчохи, скарпінки, рукавички жіночі і мужські)
3010 Галантерія — Трипотажі великого розк. —

мови. Той сам орган стверджує, що в теперішній Німеччині, згідно з вимогами національної гордості щезає давнє стилістичне закінчення мови, нпр.: „В надії на швидку відповідь пишу з найбільшою пошаною, готовий до прислути“ і т. Тепер живляють короткої формули „Гайль Геллер“ або „з німецьким привітом“.

— Віз штаби золота. На митній станції Ферней задержано самохід, який їхав до штабу канці Ліону. При них знайшли сховані в ящику 2570 тисяч фр. Подорожних, що хотіли проїхати ті штаби в Женеві, арештували, а золото і самохід конфіскували.

— В Світах нема хірургічних інструментів. Проф. Бурденко стверджує в „Правді“, що в вітські хірургічні інструменти погано і не оглядом: щодо якості і виконання. Зуживаються дуже швидко, тупляться і не надаються до трення. Особливо тандитні є інструменти, які вани до операції костей, бо ломляться і шугляться, що дуже небезпечно при операції черепа. Ще гірше представляється справа зі складом електричної апаратури, вживаною при хірургії.

— Вибух у французькій фабриці пороку в Шамі. Шама мав значно більші розміри, ніж спонуздавалося. Згинувло 60 осіб, а 150 виїшло з ранами. Тіла жертв кинуло на віддалі 50 метрів. На людей, що спішили на рятуюнок падав каміння, заліза і води з розбитих вікон. Шалій павільон ч. 104 перестав існувати. Евакуацію відчули в цілій околиці на віддалі 20 км. Всіх сусідніх селів виїхали шибі, одиниці знищили дахи, паркані і т. п. На місці катастрофи приїхав міністр національної оборони і він провів у рятунковій акції.

— Японські колонії в Бразилії. Паризький уряд згодився на оснування японської колонії місцевості Десаю Рібас під Понта Гросса. На визначені там терени має незабаром прийти 20 японських родин, що дістануть по чотирьох гектарах завбільшки.

— Спеціальна радіева музика. В Англії доручено шістьом знайомим композиторам писати музичні твори, які надавалися б спеціально для радіа. Вибір форми є зовсім вільний для композиторів, яким поставлено лише одну умову, щоби виконання твору не потребувало більш як 40 хвилин. Композиції з партитурою і нотами для оркестри слід доставити до радіа до дня 1. липня 1937 р. Радіо не чинити жодного способу наблизити музичні круги до радіа. Досі мало композиторів писало твори з спеціальним призначенням для радіового виконання.

— Величезні зиски з кінових фільмів. Одні американські фахові часописи оголошують величезні цифри зисків, які мають найбільші фільмові продуценти у Зл. Державах. Докід брутто з фільми „Дім Ротшільда“ приніс кассову суму 1 міль. 250 тисяч доларів. „Римські скандали“ що були відомим шлягером минулого сезону, принесли ще більше, бо півтора мільона доларів. Слід зазначити, що до цих обчислень не враховано сум, які напливають з ріжких борів найму за границею. Однак рекордний зиск приніс висвітлюваний на екранах цілого світу історичний образ „Король королів“. Сказати фільмова епопея заповнила касу американських продуцентів сумою, що доходить до двох мільонів доларів.

— Ріжні вістки. Італійський корабель „Джінтас“, що находився в дорозі із Дженови до Індонезії, з причини бурі затонув із 38 людьми загиблими. — Пасажирський літак, що обслугує ліній Берлін-Нірнберг, розбився при осіданні в Нірнберзі. Пілот і подорожний, знайшли смерть. Препит Нірнберської поліції ранений. — Як стверджують статистичні обчислення, у Стамбулі живе 114 людей, що мають поверх сто літ; між ними 73 жінки і 41 мужчин. — Славний фільмовий акторист Джон Берімор, що має тепер 54 роки, оженився в Голівуді з 23-літньою артисткою Еллі Бері.

Інвалідами Української Армії опікується УКТОДІ, Львів, Потоцького 48. — Не забувайте писати гуди і свою лепту, бо без помічі українського загалу праця Товариства не може доволити 2.000 інвалідів.

У п'яті роковини смерті

бл. п. д-ра Остапа Макарушки

відправляється в Успенській церкві в суботу

21-го листопада ц. р. в год. 12-й в пол.

Поминання Богослуження з панахидою

на яке всі своїми і знайомих запрошує

родини

Зі сцени й естради.

ВЕЧІР ТАНКУ, МУЗИКИ ТА СПІВУ.

Вчорашній вечір у театрі Річпордностей — це один із тих рідких випадків, де публіка виповнила салю по береги. Не тому, що випадало бути й „показатися“, не добродійна ціль імпреси і вікни не сентимент до її виконавців чи ініціаторів були наказом купити карту вступу, але програма сама собою ділала fasciу. На „Вечір танку, музики та співу“ публіку не самих театральних чи концертних бувалиць, зокрема на мистецько настроєну частину. На „Вечір танку, музики та співу“ публіку не самих театральних чи концертних бувалиць, зокрема на мистецько настроєну частину.

Зачім від першої частини, яку виповнили продукції ритмики методом Е. Ж. Далькроза. Метод ця ніяк не хоче бути танковою згідно із бажанням свого великого творця і є тільки й виключно графічною мовою музики, опертою на культурі руху. І справді вчорашній виступ виступи класи школи проф. Л. Федак-Дрогомирецької, переконав нас уповні, що учителька ні трохи не спокунується на викликування зовнішніх ефектів і настроїв, але держиться точнісько женецького напрямку і цілі. Ніжна музикальність, ясна концепція орнаменту й форми руху — це ті цінні й необхідні вальори, що вже виставляють проф. Л. Ф. Дрогомирецьку в гурті зрілих музиків-педагогів. У „Прелюдії“ Баха й Шопена, у „Нарисі“ Рахманінова та в „Різолюції“ Далькроза учениці її виказали при вповні осягненні техніці тіла своє виразне й устійнене відношення до далькрозівської методи. Проф. Л. Ф. Дрогомирецька у своїх сольових виступах, а саме у „Прелюдії“ Баха та у „Крайсеріні“ Шумана показала не тільки визначною ученицею женецької школи, але й не менше здібною та правдиво інтелігентною танцівницею.

Другу частину вечора започаткувала молоденька імпресіоністка Дарка Кравцівна „Сміхом“. Рухами добре вигімнастикованого тіла й тарними пружними скоками переливала сріблстий сміх радості у приглушене хіхикання пустих, та знов у сердечний регіт вдовіляла. Та властиво Дарка Кравцівна найкраще себе почуває у річах вдумчивих, може навіть меланхолічних, яких танкова мова закутана у символи й абстракти, любить обходитися без музики, як у чудових у силі свого вислову „Настроїв“ І. Наріжної, — або приділює їй тільки ролю супроводу, як у „Ангелі суму“. У невпинному шуканні небуденних танкових тем сгинула Кравцівна навіть до старого образотворчого мистецтва і створила рухову інтерпретацію „Хоралу“ В. Барвінського п. з. „Ікони“.

Тут мусимо на хвилину здержати віддих, як це зробила у напруженій вишуканій ціла сая і в німому захопленні слідкувала за мистичною танковою візією. Важке завдання взяла на себе молода танцівниця, і не фахові студії, не солідні тематичні опрацювання, але власна багата психіка та щаслива інтуїція допомогли їй влити життя у безкровні храмові постаті святих, та з тріпотінням вирізків руху, які захопив рисунок, вивести танкову акцію. І треба признати: це вповні їй удалося, при чому майже всі рухові позиції зберегли чисту византийську сільвету. Уявляємо собі ту композицію, відтворену під далекий гомін вечірніх дзвонів, чи органів на великій сцені. Так, бо цей твір гідний європейської сцени!

Оленка Заклинська, незвичайно симпатична сценічна поява, любить надівся в українсько-польський фольклорі — манить її чарівний світ народних легенд і вірувань. Та у танковому оформленні не старається зовсім подавати вірні етніграфічні документи, але на підставі власної фантазії переробляє їх у зручні й цікаві стилізації. Хореографічні здібності і танковий темперамент О. Заклинської блиснули передусім у сольовій, ширій і безпосередній „Дрибушці“ та у груповій „Коломийці“, де головний натиск

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Непереможена корова.

(Історія совітського побуту).

Жив собі в Казані з жінкою і дітьми Петро Павлович Ніконов. Жив собі тихо і спокійно, нікого не зачіпав і його ніхто не зачіпав.

Аж раптом у тихе і спокійне життя Ніконова вдерлася корова.

І пропало щастя домашнього вогнища.

Історія справді несамолюбна.

Сусід Петра Павловича, який жив теж у тому самому домі при вул. Карла Маркса ч. 29, купив корову і двоє паят та самовільно поставив хлів для свого стада саме під кімнатою Ніконова.

Стіни казанських домів є дуже добрим провідником голосу, тому й сім'я Ніконова все чула, що діялось у хліві. Коли корова і свині їдять, коли чіхаються, коли хрюкають, коли хроплять, коли постогнують у сні, коли поагджують всякі свої життєві потреби...

Автім сім'я Ніконова не тільки чула, так сказатиб, симфонію хліву, але й відчувала її. Приємний запах навозу і зігнитої соломи проходив крізь стіни до мешкання Ніконових. Діти плакали й нездужали, жінка лаялась і витрачувалась на кольонські води... Дарма! Кімната далі воляла коровою і беззграми.

Ніконов почав боротись із коровою. Спершу звернувся до управи свого „жакта“, яка рішила „виселити“ корову і свиней до 5 днів.

Минуло не 5, а 15 днів, але управа „жакта“ корови не виселила. Вона ревіла й постогнувала, як і переше.

Тоді Ніконов пішов до могутньої санітарної комісії міста Казані. Пришов санітарний лікар, подивився, понюхав і заявив, що людина не може жити вкупі з домашніми звіртами, бо це негігієнічно. На виселення корови дав річеч 5 днів.

Минуло знов не 5, а 15 днів. Ніхто не приходив виконувати доручення санітарної комісії. Ніконов відіслав одну недужу дитину до

клала вона на динаміку і пестру арабеску танкового вислову. А мавка? — Цю зворушливу у своїх переживаннях постать із „Лісової пісні“ віддала Заклинська із тонким розумінням дівочої душі, а в деяких моментах із драматичною красою.

Прегарно й настроєво гармонізував із цією точкою флетовий акомпанімент народних польських мелодій, що його вів проф. Бабяк.

Гая Голубовська-Балтарович була цього вечора цілковито у своєму жанрі. Легка, дистингована в рухах, декоративна й таємнича, здається, наче плала тихим плюскотом фильвенецьких зауважів і як зява розплавилася під темними аркадами...

Дуже шкода, що у танковій програмі вечора не був зовсім заступлений класичний стиль, котрий під теперішню хвилину переживає на всіх великих сценах світа еру свого великого відродження.

У рівній мірі, як усі згадані вище програмові виконавці вечора, причинилися до піднесення мистецького рівня імпреси своїми сольовими виступами пп. Котя Барвінська і Рена Яро-севич.

Усі костюми, проекту п-ї Елі Олесницької, виконані у робітні кооп. „Труд“, блистали вибагливим смаком, стоновані відповідними світляними ефектами і знаменито підчеркували характер танку.

Пп. Ніна Пясецька і Б. Весоловський своїм фортепіановим акомпаніментом завершили висток мистецьку вартість вчорашнього вечора.

М. Пастернакова.

Дописи.

СОКАЛЬЩИНА.

Свято пісні. Муж. хор при чит. „Просвіти“ в Сокалі, підготувавши широкий репертуар, почав поїздки зі „святою піснею“ по селах сокальського повіту, призначивши чистий дохід з імпреси на будову Народного Дому в Сокалі. Перший виступ хору відбувся 15. ц. м. у Кристинополі-Новім Дворі. Хор зявив прекрасний голосовий матеріал, головано в сольових партіях пп. Демчука, Корикори, Ніткєвича та Гринюка. Хор вишеним новим силами (згадавши тільки п. В. Кохалєвича — баса, члена нового хору Котля) під умільним провідом м-ра К. Лиська (брата знамого нашого композитора) презентується під кожним оглядом зразково.

Закінчення куховарського курсу. В суботу 14. ц. м. закінчилось у Сокалі куховарський курс, що відбувся заходом філії „С. У. Ч.“. В цієї нагоди влаштувано чайний вечір, що пройшов із чималим успіхом. Підчас забли

жінниці, а другу відвіз до бабуні на село. Туди теж поїхала й жінка. А Ніконов залишився в домі далі воювати з коровою.

Ще раз попробував щастя в управі „жакта“ і в санітарній комісії. „Жакт“ подав скаргу на власника корови до суду, а санітарна комісія передала справу міліції, щоб вона виселила корову адміністраційно-урядовою дорогою.

Проминуло знов 10 днів. З міліції таном ніхто не прийшов виселювати корову. Вона ревіла й постогнувала, як переше.

Витручений із рівноваги Ніконов шукав рятунку в суді. Нарсуддя приголомив його при-судом:

„Присуджується не виселювати корови та для розвитку домашніх звірят“.

Ніконов побіг до прокуратора і запротестував проти безглузлого рішення нарсуду. Таким чином коровяча справа перейшла до окружного суду татарської республіки.

А корова ревіла й постогнувала, як переше.

Ніконов зайшов ще до редакції газ. „Червоної Татарини“. Його вислухали й обіцяли написати в газеті про муки поневільного тореадора і...не написали.

— Не влазить ваша корова в газету — заявив Ніконову начальний редактор. — Нема місця.

Вкінці головний суд Татарії провів справу і проголосив таке незвиразне рішення: „Присуд першої інстанції змінити і справу закінчити“.

А корова? Що з коровою? Виселять її, чи ні? І хто це має зробити?

Побіг Ніконов ще раз до прокуратора.

— Предсідник „жакта“ повинен виселити — заявив авторитетно прокуратор.

Чародійне коло замкнулося. Ніконов пішов утретє до предсідника „жакта“. Предсідник велів підложити рішення товариського суду...

Коли відбудеться суд і яке буде його рішення — годі передбачити...

А корова реве й мутикає, як переше... Леонід Ленч. („Крокодил“).

вийшло надзвичайне число сокальських поетів, меперіодичного журналу гумору й сатири, що виходить вже восьмий рік під редакцією нестомного Ваодка Параграфа.

ТЕРНОПІЛЬ.

Концерт М. Свірської. В суботу 21. XI. в залі „Мішанського Брацтва“ відбувся концерт оперних ерій і хорів при співучасті оперної співачки Марії Сабат-Свірської. Концерт улаштував „Тернопільський Боян“.

Будова українського захисту в Тернополі добігає кінця, тому Комітет будови скликав минулої неділі нараду в залі „Мішанського Брацтва“, а зокрема зібравшись і асфериував план дальшої збіркової акції. Присутні висловили повне призначення Комітетом за його дотеперішню працю.

Смертельний самоходовий випадок. Керманець і аасник авта п. Інгвер потрутив 67-літню жінку, яка через власку неуввагу алетіла, виминаючи фіру, під колеса авта. Несчасту відвезли до шпиталю, де вона другого дня померла.

Протикалійські летючки. Минулого тижня незнамі справники розкинули по місті летючки протикалійського змїсту. Загалом дається у нас відчуття сильна акція польських народоців у напрямі збільшення числа релігійних і купців поляків, що значаино приходять до нас із західних частин Польщі. Посі заложено в Тернополі блазатний склад, переселено одного годинникаря, краєця, техніка до водопроводних робіт і є в проекті великий склад заліза. Так роблять поляки.

Спорт.

КОМУНІКАТ С. Т. „УКРАЇНА“

С. Т. „Україна“ відновляє або осмонує секції: 1) шахову, 2) фотографічну, 3) боксерську, 4) лешетарську і 5) легкостетичну (жіночу і мужеську). Випиш приймають кожної суботи в доміні Товариства, ала Вірменська 25 від год. 7. до 9. гец.

Б О К С.

ПОДІЛЛЯ — ГАПОЕЛЬ.

В найближчу неділю розіграє У. С. Т. „Поділля“ в Тернополі боксерські змагання з Ж. К. С. Гапоель за мистецтво Б-клас. Змагання відбудуться в залі „Мішанського Брацтва“. Початок в год. 8. веч.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Півелена Франції — Суверена 3:1 (2:0). В Ляв відбудили цікаві мчені змагання між репрезентаціям Півн. Франції і відомою англійською дружиною, аіе-мистцем і професійної ліги. Перемогли несподівано Французи. Глядачів 50.000.

Італія II — Ліон 3:1 (2:0). Друга дружина Італії грає в репрезентацію Лyonu перек 6.000 глядачів і перемогла 3:1.

За оголошення редакція не відповідає.

З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринка 14